

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 10 (211)

Pirmdiena, 2011. gada 31. oktobris

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Centrālā vēlēšanu komisija izsludinājusi parakstu vākšanu
- Biznesa plāns jauniešiem "Lec biznesā"
- Izdari kaut ko labu

- Konkurss "Superpuika - 2012"
- Projekts "Saldējums ar politiķiem"

- Par Kangaru milzi

- Absolventu sveiciens savai skolai

- Mana tante reiz bij' jauna...
- Pasākumi kultūras namā

Foto Vaida Tuča

"Es cenšos labas lietas darīt katru dienu. Ja katrs darītu kaut ko labu, iedomājieties, cik skaista būtu šī pasaule!"

/Džekijs Čans/

CENTRĀLĀ VĒLĒŠANU KOMISIJA IZSLUDINĀJUSI PARAKSTU VĀKŠANU

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) ir izsludinājusi parakstu vākšana likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē" ierosināšanai. Parakstu vākšana notiks no 2011. gada 1. līdz 30. novembrim.

Parakstu vākšanai nodotie grozījumi paredz grozīt Latvijas Republikas Satversmes 4., 18., 21., 101. un 104. pantu, iekļaujot tajā nosacījumu par krievu valodu kā otro valsts valodu.

Piedalīties parakstu vākšanā drīkst balsstiesīgie Latvijas pilsoņi, kuri parakstīšanās brīdī būs sasnieguši vismaz 18 gadu vecumu. Lai piedalītos parakstu vākšanā, vēlētājam nepieciešama derīga Latvijas pilsoņa pase.

Parakstīties par Satversmes grozījumu projektu vēlētāji varēs pašvaldību noteiktajās parakstu vākšanas vietās Latvijā, kā arī Latvijas Republikas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs.

Ogres novadā varēs parakstīties 12 vietās: divās parakstu vietās Ogrē – Ogres kultūras centrā Brīvības ielā 15 un Ceļu ra-

jona administrācijas ēkā Dārza ielā 25; divās vietās Ogresgala pagastā – Ogresgala pagasta pārvaldes ēkā un Ciempupes tautas namā; pa vienai parakstu vākšanas vietai katrā novada pagastā – Krapes pagasta pārvaldē, Ķeipenes pagasta pārvaldē, Lauberes pagasta pārvaldē, Madlienas pagasta pārvaldē, Mazozolu pagasta pārvaldē, Meņģeles pagasta pārvaldē, Suntažu pagasta pārvaldē un Taurupes pagasta pārvaldē.

Katrā parakstu vākšanas vietā parakstu vācēji strādās četras stundas dienā, arī sestdienās, svētdienās un svētku dienās

Vēlētājiem, kuri veselības stāvokļa dēļ nevarēs nokļūt parak-

stu vākšanas vietās, bet vēlēties piedalīties parakstu vākšanā, tiks nodrošināta iespēja parakstīties savā atrašanās vietā, ja parakstu vācēji būs saņēmuši šo personu rakstveida iesniegumus parbalsošanas organizēšanu atrašanās vietās.

Parakstu vākšanu CVK ir izsludinājusi tāpēc, ka 2011. gada 9. septembrī CVK tika iesniegts vairāk nekā 10 000 vēlētāju parakstīts likumprojekts „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē”. Apkopojot un pārbaudot iesniegtos parakstus, Centrālā vēlēšanu komisija konstatēja, ka par Satversmes grozījumu ierosināšanu ir parakstījušies 12 533 vēlētāji.

Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē" tiks iesniegts parlamentā, ja parakstu vākšanā to atbalstīs ne mazāk kā viena desmitā daļa no pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo pilsoņu skaita jeb vismaz 154 379 vēlētāji.

Tāpat kā vēlēšanas un tautas nobalsošanu, arī parakstu vākšanu katrā pašvaldībā vada un koordinē pašvaldības vēlēšanu komisija.

BIZNESĀ PLĀNU KONKURSS JAUNIEŠIEM „LEC BIZNESĀ!”

Hipotēku banka, veicinot jauniešu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā, jau otro gadu izsludina biznesa plānu konkursu "Lec biznesā!"

Konkursa norise

Konkurss notiek divās kārtās. Pirmajā kārtā aicinām jauniešus (18 līdz 30 gadus vecus) līdz 21. novembrim iesūtīt biznesa idejas aprakstu līdz 3 A 4 lapām.

Konkursa pieteikums, kopā ar biznesa idejas aprakstu un pieteicēja CV, jānosūta elektroniski uz e-pasta adresi lecbiznesa@hipo.lv.

Idejas aprakstam jāatbilst gan konkursa nolikumam, gan Starta programmas nosacījumiem.

Idejas tiks vērtētas, ņemot vērā:

- Biznesa idejas apraksta skaidrību un precizitāti;
- Tirgus aprakstu (mērķauditorija, potenciāls, konkurenti);
- Projekta realizācijas aprakstu;
- Finansiālā pamatotību/ idejas

dzīvotspēju.

- Pievienoto vērtību.

50 labāko biznesa ideju autorus aicināsim piedalīties otrajā kārtā, sagatavojot biznesa plānu, kas atbilst konkursa nolikumam un Starta programmas nosacījumiem.

Biznesa plāns būs jāgatavo trīs nedēļu laikā, no 9. decembra līdz 6. janvārim. Ja nepieciešams, biznesa plānu palīdzēs sagatavot Bankas darbinieki.

Pēc tam notiks 2. posma vērtēšana – kurā vērtē pašus biznesa plānus.

Uzvarētāji tiks pasludināti

2012. gada 24. janvārī.

Konkursa rezultātā jaunieši vai jauniešu grupa iesaistās Hipotēku bankas Starta programmā un dibina savu uzņēmumu. Konkursa balvas ir atbalsta instrumenti, jauniešiem uzsākot uzņēmējdarbību.

Konkursa balvas

1. Pieciem (5) pretendentiem, kuru biznesa plāni tiks atzīti par vislabākajiem, tiks piesaistīti mentori, kā arī tie saņems naudas balvu – 1000 latus savas biznesa idejas realizācijai.

Nākamajiem pieciem (5) pretendentiem arī tiks piesaistīti mentori, kā arī piešķirta naudas balva – 500 lati savas biznesa idejas realizācijai.

2. 20 pretendentiem tiks piesaistīts mentors – pieredzējis nozares speciālists (kas sniegs atbalstu bez atlīdzības).

Vairāk informācijas – www.hipo.lv un www.draugiem.lv/hipo

IZDARI KAUT KO LABU

No 17. līdz 21. oktobrim visā Latvijā jau trešo gadu noritēja Labo darbu nedēļa „Izdari kaut ko labu”, kuras laikā ikviens aicināts sniegt palīdzību līdzcīvēkiem, dzīvniekiem, piedalīties apkārtnes sakopšanas talkās.

Klases audzinātājas Valdas pamudināti, nolēmām arī mēs, 5.b klases skolēni piedalīties šajā labdarības akcijā.

17.oktobrī bija skaista rudens diena, kad mēs grābām lapas skolas apkārtnē. Vējš gan bija liels, lapas nesa pa gaisu, bet bija prieks par padarīto darbu.

18. oktobrī sakopām vientuļo cilvēku kapu kopiņas Suntažu kapos. Bijām gandarīti, ka Hertas tante pateicās mums par čaklu darbu, pacienāja mūs ar garšīgiem āboliem un konfektēm. Mēs, meitenes, ierosinājām, ka šī varētu būt par tradīciju - katru gadu rudenī sakopt vientuļo cilvēku kapu vietas.

Mājās kopā ar vecākiem pārskatījām drēbju skapjus, nolietotākos, vairāk neizmantojamus palagus, segas, pārvalkus nesām uz skolu, lai varētu aizvest uz dzīvnieku patversmi. Un tā 21.oktobrī devāmies

uz Ogres dzīvnieku patversmi.

Kāds prieks bija sunīšiem, kad viņi ieraudzīja, ka esam ieradušies! Mums pastāstīja par dzīvniekiem, kā viņi šeit nokļuvuši, parādīja, ka katram dzīvniekiem ir sava „personīgā lieta”. Un tad mēs izvedām sunīšus pastaigāties pa mežu. Kas tas bija par prieku gan mums, gan dzīvniekiem! Katram no mums kāds sunītis kļuva par mīluli.

Esam gandarīti, ka šonedēļ izdarījām daudz labu darbiņu.

**Evita Slaviete,
5.b klases skolniece**

Paldies maniem skolēniem, ka viņi piekrita piedalīties „Labo darbu nedēļā”. Patiešs prieks par ierosinājumu - katru gadu piedalīties šajā akcijā. Bērnu acīs redzēju nevilto prieku, gandarījumu par paveikto. Dzīvnieku patversmē Ogrē mums iedeva dažādus bukletīņus un vienu vēstuli, kuru gribu pārrakstīt.

5.b klases audzinātāja Valda

Mīlais draugs!

Mana dzīve būs 10-15 gadi. Katra šķiršanās no Tevis būs ļoti sāpīga.

Dod man laiku, lai es saprastu, ko Tu no manis vēlies.

Lūdzu uzticies man! Tas man ir ļoti svarīgi, lai es labi justos.

Nedusmojies uz mani ilgi un neieslogi mani par sodu. Tev ir Tavš darbs, Tavi draugi un izklaides. Man esi tikai Tu.

Runā ar mani. Pat ja es nesaprotu Tavus vārdus, es saprotu Tavu balsi un ka Tu runāji tieši ar mani.

Zini, ka nekad neaizmirsīšu, ka esi par mani rūpējies.

Nekad nesīt man! Man ir zobi un es varu iekost, bet es vienmēr izvēlos Tev nedarīt pāri.

Pirms Tu mani rāji mani kā nepaklausīgu un slīnķi, pajautā, varbūt man kaut kas nepatīk. Varbūt man nav pareiza barība, varbūt biju par ilgu saulē, bet varbūt mana sirds kļūst veca un vāja.

Lūdzu rūpējies par mani, kad es kļūšu vecs. Tu arī tādā reiz kļūsi.

Bet, ja būs vajadzīgs, dodies man līdz ar grūtā brīdī pēdējo reizi un nekad nesaki, ka negribi to redzēt. Viss būs vieglāk, ja Tu būsi līdzās. Atceries, es Tevi mīlu!

Tavs draugs.

KONKURSS „SUPERPUIKA – 2012”

Jau 21. gadu Rīgas Tehniskās jaunrades nams „Annas 2” organizē konkursu „Superpuika”, uz kuru tiek aicināti 5., 6. klases zēni.

Konkurss norisinās divās atlases kārtās. Tajās tiek noskaidroti tie 10 zēni, kuri cīnās par Superpuikas titulu finālā, kas notiek Rīgas cirkā.

Šogad konkursam bija pieteikušies 149 zēni no Rīgas, Daugavpils, Preiļiem, Daugmales, Aizupes, Rekasas, Mārupes, Saldus, Allažiem, Berģiem, Staļģenes, Daudzeses, Salaspils, Grobiņas, Pelēciem, Jūrmalas, Brocēniem, Jēkabpils, Suntažiem un Vidučiem.

11. oktobrī mēs – 5.a klases zēni Mafiss Mencis, Rens Raijens Kreitūzis, Kārlis Līcis un Niks Niklāvs Sūna – piedalījāmies Rīgā konkursa „Superpuika – 2012” pirmajā kārtā.

Vispirms katram bija jāpiereģistrējas, lai saņemtu atšķirīgās krāsas dalībnieka numuru.

Tad bija jāveic 5 grūti pār-

No kreisās: Rens Raijens Kreitūzis, Kārlis Līcis, Niks Niklāvs Sūna, Mafiss Mencis

baudījumi:

- Testu zonā vīriem bija jāatbild uz 25 tehniskiem jautājumiem par mašīnām,

- Zemes šķēršļu trase bija veiklības un precizitātes stafete, kurā bija gan jāskrien līklocis, gan jāiet pa tūrisma trosi, gan jāpārvieta smagums, gan jāparāda braukšanas prasme ar velosipēdu,

- Rokdarbu garāžā bija jāizveido papīra džipa modelis pēc dotā parauga,

- Nākotnes dizaina studijā bija jāizfantazē un jāizgatavo no dotajiem materiāliem 21. gadsimta pārvietošanās līdzeklis,

- Ātruma ciltī ar pulti bija jāvada mašīnas modelītis, kuram bija jāveic 3 apļi, neizbraucot no trases.

35 pirmās kārtas dalībnieki, kuri uzrādīja labākos rezultātus, ieguva tiesības piedalīties otrajā kārtā, kas notiks decembra sākumā Rīgā Tehniskās jaunrades namā.

Priecājamies, ka tiesības piedalīties otrajā kārtā ieguva arī mūsu klases Mafiss. Arī mēs, pārējie klases zēni, palikām tikai 1 – 2 punktu tālāk no veiksmīgākajiem.

Tas bija ļoti labs piedzīvojums. Ieguvām jaunus draugus. Un ieguvām arī pieredzi, kura mums noderēs nākamgada konkursā.

Niks Niklāvs Sūna, 5.a kl.

PROJEKTS „SALDĒJUMS AR POLITIĀLIEM” OGRES NOVADA PAŠPĀRVALDĒ

14. oktobrī mūsu klase atsaucās Ogres jauniešu kluba „Projekta darbnīca” aicinājumam viesoties Ogres novada pašvaldībā, lai Ogres novada domes priekšsēdētāja vietnieces Vitas Pūķes vadībā iepazītos ar pašvaldības, kā arī deputātu darbu.

Pirms domes apciemošanas mēs apmeklējām Ogres muzeju, kur uzzinājām interesantas ziņas par Ogres vēsturi. Mums pastāstīja leģendas par Ogres nosaukuma rašanos. Apskatījām seno vilcienu, veikaliņu. Interesanti bija atpūtnieku peldkostīmi agrākajā kūrortpilsētā. Varējām ieskatīties seno laiku istabiņās, apskatīt mēbeles, sadzīves priekšmetus, ogrēniešu apģērbus un apavus, kā arī muzeja lepnumu – senās klavieres ar perfokartēm.

Pēc tam gājām uz domi. Tur mūs sagaidīja projekta „Saldējums ar politiķiem” vadītāja Renāte un Ogres novada domes priekšsēdētāja vietniece Vita Pūķe.

Mēs jau bijām pazīstami. Mūsu pirmā tikšanās notika Suntažu vidusskolā iepriekšējā mācību gada beigās. Šajā reizē mums bija iespēja apskatīt, kāda izskatās Ogres novada pašvaldība un kur strādā deputāti.

Vispirms mēs apskatījām lielo konferenču zāli, kur sanāksmēs pulcējas visi 17 domes deputāti. Noskaidrojām, ka Ogres novads sastāv no Ogres pilsētas un 9 pagastiem.

Gājām uz domes priekšsēdētāja Edvīna Bartkeviča

Foto Aneta Zulfare

kabinētu, kur plauktos redzējām sadraudzības pilsētu karodziņus un dažādus suvenīrus. Uzzinājām, ka Ogrē ir sadarbības partneri 11 valstīs.

Apskatījām Vitas Pūķes kabinetu. Redzējām, kā saņem un apkopo informāciju pašvaldības sekretāre.

Uzzinājām, ka mums pazīstamais deputāts no Suntažiem Jānis Petrovičs palīdz atrisināt dažādus pagastiem svarīgus jautājumus. Iegājām viņa darba kabinetā.

Jāni Petroviču gan nesatikām, bet sekretāre pašlaik apkopja ziņas par jaunajiem, oranžajiem skolu autobusiem, kuri šogad pārvadā skolēnus 5 pagastos.

Bijām Atfistības nodaļā. Iepazinām būvvaldes darbu. Interesanta bija lielā karte, kurā Ogrē varēja skatīt no putna lidojuma.

Tikšanās noslēgumā mazajā konferenču zālē Vita Pūķe atbildēja uz mūsu jautājumiem. Kāpēc deputāti līdz vēlēšanām daudz sola, bet vēlāk solījumus nepilda? Vai Ogrē ir liels bezdarbs? Cik Ogres novadā skolu? Kāda salīdzinoši ir Suntažu vidusskola? Kā Ogres domē uzzina, kas notiek Suntažu pagastā? Kad tiks salabots tilts Suntažos? Vai plānots noasfaltēt visus ceļus Ogres novadā? Vai Suntažos kādreiz būs bērnu dārzs?

Sapratām, ka panākumus var sasniegt tikai ar lielu darbu.

Tas bija interesants notikums. Ne jau katru dienu ir iespēja ieiet jebkurā Ogres pašvaldības kabinetā un uzdot jautājumus cilvēkiem, kas tur strādā. Ne jau katru dienu ēdam saldējumu kopā ar politiķiem.

Kārlis Līcis, 5.a kl.

TEIKA PAR KANGARU MILZI

Garajos rudens vakaros līdz pat Ziemassvētkiem senie latvieši stāstījuši teikas un pasakas, minējuši mīklas, jo nebija taču televizora un datorspēļu. Lielus attālumus cilvēki gājuši kājām vai braukuši ar zirgu, – nebija ne automašīnu, ne vilcienu. Ceļošana aizņēmusi ilgu laiku, un daudzveidīgā apkārtnē rosinājusi fantāziju, un radās teikas.

Anša Lerha-Puškaīša (1859–1903) pierakstītā teika „Milža guļas vieta” likās retāk dzirdēta un varbūt būs interesanta arī suntalniekiem, teika publicēta viņa „Latviešu tautas teiku un pasaku” V daļā 1894.gadā.

Teika sākas ar apkārtnes aprakstu, kas pamato stāstījuma ticamību:

„Starp lielajiem un mazajiem Kangariem, pie Lubānas lielceļa (42 verstis no Rīgas, netālu no Ķoderes kroga) pa labai rokai [braucot no Rīgas] atronas iegarens uzkalniņš, kas tīri pēc gultas izskatās.”

Tā kā dabā uzkalniņš pēc reljefa tiešām atgādina lielu gultu, kuram līdzās parasts cilvēks tāds knislis vien ir, tad tajā varētu būt gulējis ļoti, ļoti liels cilvēks, bet nodarbojies ar katram cilvēkam parastām lietām:

„Šo uzkalniņu vecos laikos Milzis jeb lielais vīrs turējis par gultas vietu. Gultas kājgalā brokastā vārījis arvienu putru! Bet vienreiz putra drusku izlijusi vīram, kādēļ tai vietā izbrukums kalniņam iegādājies.”

Sevišķi neparasta bijusi pati putras vārīšana:

„Jā, un cik savādi lielais Milzis savu putru vārījis, par to gan jāpasmejojies, gan jāpabrīnoties: viņš, līdzko agrumā piecēlies, tūlīt ar saliektiem īkšķiem izbrūzījis acis un tad devies lieliem soļiem uz Rīgu pēc sāls. Necik ilgi, tā bijusi mājā, un nu skrējis uz Lubānas ezeru ūdenim pakaļ. Tas viņam secies tik ātri, ka nebijis ko apskatīties, un brokastā laikā katreiz putra bijusi gatava.”

Teikā atainots milža neparastais pārvietošanās ātrums, jo Lubānas ezers no Milža gultas vietas atrodas apmēram 130 km attālumā, kaut gan ūdeni varētu pasmelt turpat netālu Mazajā Juglā.

„Vēlāk Milzis devies uz Suntažiem, kur aiz muižas nolicies diendusā. Arī te vēl vieta redzama, kā toreiz gulējis.”

Teikas nobeigumā vēlreiz izcelts Milža neparastais lielums salīdzinājumā ar parastu cilvēku, kā arī atklāj arī vietu, no kurienes Milzis cēlies, tā ir Kurzeme:

„Pēc diendusas gājis tālāk un turpat mežā satīcis malkas cirtēju. Šo iebāzis sava cimda ikšķi un aiznesis uz Kurzemi vecākiem rādīt, teikdams: „Rau, māt, kādu kukaini es atradu; tas grauz mežā kokus.” Bet māte atteikusi: „Nē, dēls, tas nav kukainis; tas tāds pats cilvēks kā mēs, kauču nu gan labu tiesu mazāks.”

Teikā ir gan ticami fakti, gan neticami notikumi, un tieši tāpēc tā ir teika.

Suntalnieki, kad pēdējo reizi apskatījāt Lielā vīra gultu? Tagad ir lapkritis un Lielā vīra gulta labi saskatāma.

Dzintra Paegle

Attēlu zīmējusi māksliniece Juta Tīrone mācību grāmatai – Dz. Paegle „Latviešu valoda 7.klasei” 1994., 50.lpp.

Par milzi Kangaru saglabājušās daudzas teikas un nostāsti.

Literatūras stundās bērni ar interesi lasa teiku ”Milzis Kangars un Kangaru kalni”, kas ievietota krājumā skolām „Latviešu tautas pasakas un teikas 4. - 8. klasei” R., Zvaigzne, 1982.

Teika ir pagara. Ieskatam dažas epizodes par milzi, „kuram mežs bija līdz ceļgaliem, tā kā mums smilgas,” bet kuram sava lielā auguma dēļ gadījās arī pa kādai ķibelei.

Kur tagad stiepjas Lielie Kangaru kalni un kur vēl tagad atrodas Lielā vīra - milža Kangara gulta, tur senenos laikos bijusi līdzena (leja) vieta, apaugusi ar milzīgu mūža mežu, kuram cauri liču loču ritējuši Mazā Jugla. Mazās Juglas krastos auguši milzu ozoli, kuplas liepas un lazdas. Tālāk no upes augušas smudras egles, priedes, kļavas, oši, bērzi un citi tanī klimatā pazīstami koki, kādi arī tagad tur atrodami. Mežos dzīvojuši daudzi zvēri un putni, kādi arī vēl tagad te atrodami, bet bez tiem arī

vilki un lāči lielā vairumā.

Meža malā pie Mazās Juglas, kā paslēpusies kuplo ozolu un liepu paēnā, bijusi mednieka būda. Būdā dzīvojis mednieks ar savu sievu tālu nost no citu cilvēku mītnēm. Kādā dienā mednieks, iedams gar upes malu, izdzirdējis mežā savādu troksni. Gājis turp. Netālu no upes zem kuplas egles sūnās gulējis, spārdījis un brēcis pavisam mazs, kails puisēns. Turpat tuvumā nogāzta egles dobumā bijusi vilku mātes midzene, kurā mierīgi gulējuši pieci vilcēni.

Mednieks domājis, ka tuvumā vajagot būt arī bērna mātei, un sācis saukt, bet nekas neatsaucies. Tad viņš bērnu labi apskatījis un ievērojis, ka tam uz kreisā pleca muguras pusē un priekš krūfīm bijušas zīmes kā ar zobiem iespiestas. Tad nu mednieks sapratīs, ka bērnu mežā būšot atnesis vilks. Paņēmis puisēnu un aiznesis mājās. Sieva gan sākumā bijusi ļoti pikta, bet, kad puisēns smaidījis un sniedzis tai savas rociņas, tad tā apmierinājusies un paņēmusi to klēpī.

Pēc tam mednieks apstaigājis visu apkārtni, kur vien atradušās cilvēku mītnes, bet puisēna māti neatradis. Un tā mednieku pāris paturējis puisēnu, - audzinājis sev dēlu, jo tiem pašiem bērnu nav bijis. Puisēns audzis ne tā kā mēs citi cilvēki - gadiem, bet viņš audzis dienām un pat stundām. Pa gadu viņš izaudzis jau galvu garāks par savu audžu tēvu. Piecu gadu vecumā tas bijis jau galvu garāks par visgarāko koku tanī mežā un gājis jau līdz audžu tēvam medībās. Otrus piecos gados tas izaudzis vēl piecreiz garāks. Tad viss lielais mūža mežs bijis tam līdz ceļgaliem kā mums smilga. Cik garš izaudzis milzis, nav zināms, jo toreiz vēl tanī apkārtnē nav bijis ne pēdu, ne cita mēra. Tālumu un gulošus priekšmetus mērojuši soļiem, bet augstumu noteikuši pēc koku garuma. Milzi ļaudis iesaukuši par Kangaru.

Kad vecais mednieks palicis nespēcīgs, jaunais gājis medībās viens pats - vecie tik rūpējušies, lai ugunskurs (sārts - pavards) neizdziest.

Kā jau milzis, Kangars bijis ļoti

Turpinājums 6. lpp.

ABSOLVENTU SVEICIENS SAVAI SKOLAI

Mīlu dāvinājumu savai skolai sarūpējuši absolventi, kuri Suntažu vidusskolu beiguši nu jau tālajā 1981. gadā. Trīs kastaņkociņus no sava dārza Agitas Freimanis vecāki vēlēja skolas teritorijas apzaļumošanai.

Pēc saskaņojuma ar daļdārznieci Mariju Grauzi par piemērotākās vietas izvēli, darbi varēja sākties.

Uldis Zandbergs apzināja kla-sesbiedrus, aicinot uz stādīšanas talku.

8. oktobrī kociņus stādīja bijušie klasesbiedri: Daiga Bleija, Sarmīte Sīle, Dace Brīge un Uldis Zandbergs. Gan tālumā esošie, gan darbos un mājas rūpēs aizņemtie sūtīja sveicinājuma vārdus un domās bija kopā te – pie dīķīša skolas pusē.

Klases audzinātājai Aina Lindei šī bija ne tikai jauka atkalredzēšanās ar savējiem un kavēšanās kopīgās atmiņās par skolas laiku pirms 30 gadiem, bet arī skaists apsveikums vārda dienā.

Foto: Uldis Zandbergs

Foto: Uldis Zandbergs

Foto: Uldis Zandbergs

Turpinājums no 5. lpp.

stiprs un visstiprākos kokus rāvis no zemes laukā ar visām saknēm. No medībām viņš varējies nest uz muguras piecus briežus un katrā padusē trīs stīrnas. Tāda bijusi arī viņa ģimenes nedēļas norma. Katlā vārījis uz reizi veselu briedi vai trīs stīrnas.

Ja kādu reizi tāda norma likusies par mazu, tad piedevām vēl noķēris dažus putnus: medņus, zosis, teterus, bet tos tad cepis uz iesma. Iesms bijis gan koka, bet krietnas spāres resnumā.

Sāls noliktava Kangaram bijusi starp Daugavu un Rīdziņas upi, kur tagad atrodas Rīga. Kad viņš uzlicis uz pavarda gaļu katlā, tad gājis uz noliktavu (Rīgu) pēc sāls. Uz Rīgu ejot, bijis jāmet (jāiet) liels likums, jo mežā bijis liels ezers, - tur, kur tagad Zlaugas purvs, caur kuru tagad stiepjas Kangaru kalnu strēķis no Suntažu Ķoderes mājām līdz Ropažu Vāveres mājām un pa kura muguru (virsošni) tagad iet Rīgas - Ērgļu šoseja. Kad ezers savu nolikto laiku tanī vietā bija nostāvējis, tad tas pacēlies gaisā un aizlidojis uz Lubānu. Ezera vietā palikusi dziļa bedre. Milzis tad bedrē sviedis kokus, nesis smiltis no Rīgas smilšu kalniem un pildījis bedrē pārejas vietu. Uzbēris tanī vietā augstu kalnu un tad sācis kalnu pagarināt uz abām pusēm. Cik reizes gājis uz Rīgu pēc sāls - vienā rokā nesis sāli, otrā rokā smiltis un kaisījis uz ceļa, kur gājis. Tādā kārtā sanesis visu Lielo Kangaru kalnu strēķi.

Kad Kangara audžu vecāki - mednieki - nomiruši, tad milzis pārnācis uz dzīvi mežā pie lielās egles, kur vecais med-

nieks viņu bija atradis un kur vēl tagad ir Lielā vīra gulta. Tur mežs bijis ļoti biezs ar vareniem kokiem, kurus Kangars rāvis laukā ar visām saknēm un krāvis gubās. Atstājis tikai lielo egli, zem kuras viņš atrasts, ko vecais mednieks tam agrāk stāstījis un rādījis. Zem kuplās egles zariem milzis slēpies no lietus un saules karstuma.

Eglei līdzās Kangars uztaisījis savu gultu.

Kādreiz, kokus raujot, Kangars bijis stipri noguris un piesaulītē aizmidzis. Pienākuši pieci vilki un paēduši līdz kaklam pie viņa kreisās rokas mazākā pirkstiņa. Tas uzmodies nejutis pat mazākās sāpes

Tanīs laikos dzīvojuši arī citi milži: Lielvārdis, Koknesis, Aizkrauklis u. c. Pie Kangara atnācis viesos kādreiz Koknesis. Projām iedams, uzaicinājis Kangaru pie sevis Daugavas krastā, bet Kangaram nav bijis laika iet viesos un nekad arī nav gājis. Viņa mīļākais darbs bijis medības un raut kokus, dedzināt līdumus un taisīt klajumus. Visi klajumi, tīrumi, pļavas Kangaru kalnu apkārtnē esot Kangara darbs.

Kādreiz gan Kangars iedomājies apceļot pasauli un brīnumus redzēt; varbūt arī sev līgavu atrast, bet viņam, kā jau līdumniekam, nebijis laba apģērba, ar ko iet viesos, kādu redzējis Koknesim. Lai kārtīgi varētu doties ceļojumā, gribējis likt pagatavot sev labāku apģērbu un uzaicinājis pie sevis pašu skrodera meisteri.

Tanīs laikos pasaulē bijis tikai viens vienīgs skroderu meisters, kurš dzīvojis

uz vietas un tik sagriezis pēc vajadzības. Zeļļi gājuši pa visu pasauli, šūdami un uzvalkus nododami. Pie Kangara atnācis pats meisters ar visiem strādniekiem, bet ar nomērīšanu nebijis viegli. Pataisījuši trepes no diegiem, un meisters ar mēru kāpis augšā. Piespraudis mēru ar adatu milzim pakausī un gribējis kāpt zemē, bet milzis domājis, ka pakausī kož blusa, saķēris meisteri un nospiedis. Zeļļi bailēs aizskrējusi. Skrienot dažs pārlauzis kāju, dažs muguru, un tā Kangars nedabūjis jaunu apģērbu, un ceļojums izputējies.

Cik gadus Kangars pasaulē nodzīvojis - nav zināms, bet, kad viņš jutis savu beidzamo stundu tuvojamies, tad pieslējis savu spieķi gultas malā - Mazās Juglas labajā krastā - pagājis vēl trīs soļus, pakritis un bijis beigts.

Apkārtnes cilvēki to atraduši un turpat, kur tas nokritis, aprakuši. Apmetuši ar zemi, no kā radusies ieleja pie Abzas upītes ietekas Mazā Juglā, kurai pāri iet Rīgas - Ērgļu lielceļš.

Šās ielejas zeme samesta uz Lielā vīra kapa. Kaps redzams vēl šodien tanī ielejā - Engēlīšu birzē, starp Suntažu baznīcu un kapsētu. Kangara trīs soli no viņa gultas līdz viņa kapam Suntažos ir 9 kilometri.

Pēc teikas izlasišanas klasē rēķinām, cik platus soļus Kangars spēris un cik īsti liels tad milzis augumā bijis. Kāds arī pajoko: „Jāiet rakt!”

Benita Trasūne

MANA TANTE REIZ BIJ' JAUNA...

Novembrī Suntažu kultūras namā skatītājiem tiks piedāvāta jaunas un talantīgas studentes Velgas Aijas Podiņas darbu izstāde – smalki niansētām krāsu noskaņām caurausti akvareļi, filigrāni izstrādāti arhitektūras zīmējumi, ģipši, uzstādījumi. Tikai šie darbi tapuši pirms gadiem 50-60, bet pati autore jau aizsaulē.

Mājās viņu sauca par Aiju. Velga – tas bija oficiālais vārds pasei, kolēģiem, kaimiņiem. Mums ar brāli viņa bija tante Aija (nezinu kāpēc, bet visas tantes mūsu rados bija „tantas” un nekā savādāk). Tantai Aijai savas ģimenes un bērnu nebija, līdz ar to krietna audzināšanas un pamācību porcija mums ar brāli tika ne vien no vecākiem, bet arī no tantes Aijas.

Tanta Aija mājās uzturējās maz, atceros viņu jo bieži ar mugursumu plecos dodoties pie seniem un jauniegūtiem draugiem, paziņām gan tuvos, gan tālos Latvijas nostūros, braucot ar laivām, apmeklējot izglītojošus pasākumus un dažādus kursus. Viņa šad tad brauca arī uz Suntažiem, jo te kādreiz dzīvojuši un tagad kapos atdusas mūsu senči.

Mūža pēdējos 15 gadus tante Aija bija pilnīgi akla. Viņa, kas vienmēr

bija kustībā, palika kā ieslodzīta Rīgas piektā stāva šaurajā dzīvoklī, atkarīga no citiem cilvēkiem. Galvenā saikne ar ārpusauli bija telefons un radio. Gadiem ejot, aprūpe mājās kļuva arvien smagāk paveicama un 2010.gada oktobrī tante Aija piekrita pārcelties uz dzīvi pansionātā „Rauda” Tukuma rajonā.

Dzīvokli viņa atļāva pārdot. Un tad sākās lielā krāmēšanās. Vienistabas dzīvoklītis bija pilns ar dzīves laikā sakrāto līdz griestiem. Tante Aija daudz fotografēja, pati taisīja melnbaltās bildes, diapozitīvus un pirka, manuprāt, visas grāmatas, kas vien tika Latvijā iespēstas, glabāja visas saņemtās vai nenosūtītās vēstules un karfītes... Starp visām „bagātibām” dienasgaismu ieraudzīja arī kaut kas patiesi vērtīgs – gan vienā, gan otrā, gan trešā un ceturtā šķirbiņā, skapjaugšā, grāmatplauktā mapēs un ruļļos glabājās tantes Aijas studiju laikā – tāpat pagājušā gadsimta 50.gados tapušie darbiņi – zīmējumi un akvareļi. Es, protams, zināju, ka tante Aija bijusi arhitekte, pirms tam mācījusies Rīgas Daļamatniecības vidusskolā (kuru tagad zinām kā Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolu), bet man nebija ne jausmas, ka viņai ir tik smalki un rūpīgi darbi! Viņa pati laikam tos augstu

nevērtēja, jo nekad neesmu nevienu pašu viņas darbiņu manījusi kaut kur izliktu rāmīti pie sienas. Beigu beigās no visām malām izvilko lapu skaits tuvojās pusotram simtam un bija skaidrs, ka tie ir izstādīšanas vērti.

Kad jautājām tantai Aijai par viņas skaistajiem darbiem, viņa bija diezgan pārsteigta, ka tie kādam varētu interesēt. Pamazām gatavojām pirmo izstādi „Raudas” pansionātā, bet viņa pati to nepiedzīvoja. Tante Aija klusi izdzīva šā gada 4.aprīļa vakarā tieši 77 gadu un 7 mēnešu vecumā. Viņas pelnus apglabājām tepat Suntažu kapos blakus vecaimātei. Izstāde tomēr ir tapusi. Lai tā ir stāsts nevis par aklu, sarūgtinātu un nevarīgu večiņu, bet par aizrautīgu un talantīgu studentu. Par to Aiju Velgu, kas gan nopietna, gan smejoša raugās no neskaitāmām fotogrāfijām, vienmēr ir draugu bariņā, brauc ar laivām, dzied koī, sporto, baro zirgu kaut kur Latgales laukos, smejojoties gāzas sniegā, raksta atklātnes un vēstules uz mājām no studentu talkām kolchozā un no Krimas par to, ka ceļot ir tik forši. Par kādu dzīvi, kas reiz bija gaiša, darbīga un tik pilna cerībām...

Māra Mārtiņjāne-Kaše
Foto no personīgā arhīva

PASĀKUMI SUNTAŽU KULTŪRAS NAMĀ NOVEMBRĪ

• No 2. 11. **Velgas Aijas Podiņas darbu izstāde** "Mana tante reiz bij jauna".

• 11. 11. plkst. 14⁰⁰ filma "**Astoņi pilnmēneši**". /Filmas pmatmoto ir K.Vonnegūta frāze – Karu nevar vārdos izstāstīt. Dokumentālā filma tapusi Afganistānas austrumu pierobežā, Kunāras provincē 2010. gadā. Piecu nedēļu laikā filmēšanas grupa ir pirmā un līdz šim vienīgā no Latvijas, kam izdevies fiksēt NBS speciālo uzdevumu vienības un ASV Airborne 101. divīzijas vienības kopējo darbu un cīņas uguns zonā. Skatītājam tiek sniegta vēl nebijusi iespēja sekot līdzi karavīru gaitām ārpus posteņa aizsargvalņiem un saklausīt kādas pārdomas rodas pēc spēcīgām apšaudēm, savu kaujas biedru dzīvību glābšanas un bīstamām operācijām kalnos. Filmas varoņi atzīst, ka vēlas atgriezties kara zonā, jo zina, ka tur iegūtie biedri un pieredze nepievils. Filmas garums – 90min./

Šis nav stāsts par starptautisko karu pret terorismu. Šis ir stāsts par to, kā karš maina karavīrus.

Filma tapusi kā trīs autoru - Z. Penēzes, Ģ. Straustiņa un S. Semjonova - kopdarbs./

• Pēc filmas **Svecīšu gājiens** no kultūras nama. Tikšanās ar NBS pārstāvjiem.

• 12. 11. plkst. 11.⁰⁰ **Montesori radošās darbnīcas.**

• 17. 11. plkst. 19³⁰ **LU kamerorķestra un P. Jurjāna mūzikas skolas audzēkņu klasiskās mūzikas koncerts**, veltīts LR Proklamēšanas gadadienai. Orķestra diriģents V. Butāns. Nosaukuma "**Suntažu lepnums**" ieguvēju godināšana.

• 19. 11. plkst. 22⁰⁰ **Disko tēka.**

• 22. 11. plkst. 15⁰⁰ **Liliputu cirks.** Ieeja - 2,- Ls.

• 27. 11. plkst. 15⁰⁰ **latviešu īsfilmu seanss.** /Filmas - Lelle tētis, Gaismas zīmes, Parādi man skaņu/. Ieeja uz seansu 1 santīms /var ziedot arī vairāk/.

Kultūras nama kolektīvu izbraukumi.

• 5. 11. VPDK "**Sunta**" piedalās M. Krūmiņa jubilejas koncertā Lielvārdē.

• 6. 11. plkst. 16⁰⁰ vokālais ansamblis "**Svīre**" piedalās koncertā Mālpilī.

• 12. 11. koris "**Suntaži**" dzied Iļģuciema kultūras namā.

Tuvojas Valsts svētki - 18. novembris. Pirms trim gadiem „ielikām pamatu” pagasta apbalvojumam "Suntažu Lepnums". Laiks apkopot domas, izvērtēt, izsvērt suntažnieku - aktīvu, radošu, darbīgu, talantīgu cilvēku - devumu Suntažu pagasta attīstībā un savstarpējās attiecībās.

Nominācijas kā iepriekšējā reizē -

- Latviskuma kopēji un uzturētāji
- Ģimene kā vērtība
- Mūžs darbā
- Cilvēks līdzās, cilvēks - cilvēkam
- Suntažu vārda nesēji Latvija un pasaulē

Esiet atsaucīgi un aktīvi, jo līdzās ir cilvēki, kas pelnījuši šādu atzinību!!!

Par saviem „Suntažu Lepnuma” kandidātiem lūdzam izteikties rakstiski un uzrakstīto ielikt īpašā kastītē veikalā "Rīts" un kultūras namā.

17. novembrī plkst. 19.³⁰ tiks godināti „Suntažu Lepnuma” nosaukuma ieguvēji!

Biedrība „Montessori ABC” ielūdz

12.11. plkst.11:⁰⁰, Suntažu kultūras namā bērnus vecumā no 4 līdz 12 gadiem apmeklēt **Montessori darbnīcu „Zeme, ūdens, dzīvība”.**

Darbnīcas laikā bērni varēs uzzināt interesantu informāciju par zemes un ūdens formām.

Kopīgi mācīties par dažādām putnu, zīdītāju, abinieku, rāpuļu un zivju sugām.

Darboties ar dzīvnieku un botāniskajām puzzle.

Aiziesim šodien pie cerībām ciemos
lesim līdz mākoņu šūpolēm...
Migla kā audēja

Pelēkos rakstus ar sārziem jauks kopā,
Audis, līdz ieaudis sarkanu oktobra

sauli,

Brūklenājs uzdzirkstis svētdienas gaismā,
Vilku vāļīte brūnā būs pārvērsta
brūnuma svecē,

Aiziesim ciemos pie cerībām,

Aiziesim... gan jau sirds zinās, kur doties.

**SVEICAM
VISUS OKTOBRA JUBILĀRUS,**

bet jo īpaši

70 gados

Liliju Bērziņu

Gunāru Pāvilu

75 gados

Skaidrīti Ļaksu

80 gados

Elmāru Ķepalu

SIA "TILBE AGRO"
vēlas nomāt lauksaimniecībā
izmantojamo zemi,
lauksaimniecības produkcijas
ražošanai. tel: 26399491

**Ir iespēja ievietot sludinājumu
vai reklāmu „Latvijas Avīzē”
gan juridiskām personām, gan
privāti.**

Adrese: Ogrē, Brīvības ielā 22
(2. stāvā virs pasta ēkas).
Tālr. 65022580 e-pasts: ogre@la.lv

Ja kāds piedāvā pirkt zemi vai
mežu, atsaucoties uz paziņanos
ar mani, daru zināmu, ka
**neesmu nekādā veidā saistīta
ar šīm darbībām.**

Maija Rudzīte